

volení podmíněného odkladu výkonu trestu, takže nelze nejvyššímu jako zrušovacímu soudu rozhodnouti ihned ve věci samé, podle §§ 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2877.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Zločin podle § 15 čís. 3 zákona podněcováním ke zločinům podle § 1 odst. první, podle § 2 odstavec třetí zákona a podle § 167 voj. tr. zák.

Pojmu »podněcování« odpovídá jakékoliv působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí, jež směřuje k tomu, by v těchto lidech bylo vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon v určitém směru; spadá sem také vyzývání neurčitého počtu lidí k onomu porušení.

Rozdíl mezi ustanoveními § 15 čís. 3 a § 15 čís. 2 zákona spočívá v tom, že ono postuluje trestem podněcování ke zločinům v tomto ustanovení zákona uvedeným a k hromadnému páčání přečinů tam vytyčených, kdežto ustanovení § 15 čís. 2 zákona postihuje trestem podněcování ku všem ostatním zločinům a přečinům, jakož i k přečinům v § 15 čís. 3 zákona uvedeným, nejde-li o podněcování k jich hromadnému páčání.

Podněcování k vojenskému zločinu nepředpokládá působení na určité vojíny, ani, by pachatel označil přesně dobu, kdy vojenský zločin má býti spáchán; stačí, že byl závadný výrok pronesen před (civilními) osobami, jež sice zatím nemohou spáchat zločin, k němuž bylo podněcováno, u nichž však v budoucnosti tato možnost vyloučena není, nebo, jež jsouce podněcováním zvráceny ve svých právních názorech, mohou působiti pak v témže směru na jiné osoby, které mohou přijíti do vztahu k právnímu statku, jenž má býti poškozen.

Ustanovení § 29 zákona lze použiti i když pachatel nejednal v úmyslu republiku poškoditi.

Snaha šířiti zásady politické strany neprýští z pohnutky nízké a nečestné (§ 32 zákona).

Rozpor se spisy (§ 281 čís. 5 tr. ř.) předpokládá nesprávnou reprodukci obsahu protokolů o soudních seznáních nebo listin u spisů v rozhodovacích důvodech; vnitřní rozpor předpokládá takovou neshodu dvou skutkových zjištění rozsudkových, že tato podle zákonů logického myšlení vedle sebe obstáti nemohou; nejasnost předpokládá výrok nerosozumitelný nebo různý výklad připouštějící; neúplnost předpokládá, že rozsudek pominul mlčením určitou rozhodnou skutečnost nebo nějaký důležitý průvodní prostředek, vyšedší na jevo při hlavním přelíčení; vada nedostatku důvodů předpokládá, že pro výrok o rozhodné skutečnosti nejsou uvedeny vůbec žádné důvody nebo že jsou pro něj uvedeny jen důvody, mezi nimiž a rozhodnou skutečností, jež má býti jimi odůvodněno, není vůbec logické spojitosti.

Výklad smyslu výroku a určení, co jím chtěl pachatel vyjádřiti, jsou skutkovým zjištěním (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.), vyhrazeným nalézacímu soudu, jímž jest zrušovací soud vázán.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1927, Zm II 211/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 23. března 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., vyhověl v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z výroku, jímž nebyla obžalovanému uložena peněžitá pokuta, a uložil mu podle § 29 zák. na ochr. rep. peněžitý trest. Odvolání státního zastupitelství z nevyslovení ztráty čestných práv občanských nevyhověl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 a) a 10 tr. ř., nelze přiznati oprávnění. S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 vytýká stížnost rozsudku vady spisového a vnitřního rozporu a mimo to nejasnost a neúplnost. Výtka spisového rozporu, jenž předpokládá nesprávnou reprodukci obsahu protokolů o soudních seznáních nebo listin u spisů jsoucích v rozhodovacích důvodech, není ve vývodech stížnosti vůbec provedena; neboť stížnost netvrdí, že v rozhodovacích důvodech jest obsah nějakého protokolu o soudním seznání nebo nějaké listiny ke spisům připojené nesprávně reprodukován. Vnitřní rozpor shledává stížnost především v tom, že rozsudek v rozhodovacích důvodech zjišťuje, že obžalovaný užil ve své řeči slov »proti utlačovatelům«, pak ale uvádí, že obžalovaný vyzýval svou řečí vojíny, by jednou v budoucnosti se zbraní v ruce, tedy násilím, změnili ústavu republiky, pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu. Podle toho klade prý rozsudek výrok obžalovaným pronesený, »že je třeba pracovati též mezi vojáky, by nakonec, až se naučí zacházeti se zbraněmi a kulkami, uměli jich použití proti utlačovatelům«, na roveň výzvu k násilné změně ústavy republiky, pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu. Ve skutečnosti nelze prý však výzvu k použití zbraní proti utlačovatelům stotožňovati s výzvou k násilné změně ústavy republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu. Výklad, jehož se v rozsudku dostalo výroku obžalovaného, odporuje prý rozsudkem zjištěnému doslovu výroku. Jde prý tu tedy o nepřípustný rozšiřující výklad výroku obžalovaného. Rozsudek opomenul prý vysloviti logický důsledek tohoto výkladu, totiž totožnost představitelů a ochránců ústavy republiky a demokraticko-republikánské formy státu s utlačovateli. Vnitřní rozpor předpokládá takovou neshodu dvou skutkových zjištění rozsudkových, že tato podle zákonů logického myšlení vedle sebe obstáti nemohou. Tohoto předpokladu tu však není. Užil-li obžalovaný ve své řeči mezi jiným též výrazu »proti utlačovatelům«, nevyučuje to nikterak, že jeho výrok obsahoval výzvu k násilné změně ústavy

republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu. Výklad smyslu výroku obžalovaným proneseného a určení, co obžalovaný chtěl svými slovy vyjádřiti, jsou zjištěními skutkovými, která jsou vyhazena nalézacímu soudu a jimiž je též Nejvyšší soud jako soud zrušovací vázán (§ 288, čís. 3 tr. ř.). Nalézací soud dospěl v souzeném případě — přihlížeje k souvislosti výroku tu v úvahu přicházejícího s dalšími obžalovaným při téže příležitosti pronesenými a v rozhodovacích důvodech co do znění zjištěnými výroky, totiž k souvislosti s výrokem »Komunisté považují armádu za nástroj své politiky a agitace a snaží se seslabiti vojenskou sílu státu« a s poukazem obžalovaného k výroku Hakenovu »My se postaráme o to, by v československé armádě bylo vyvoláno takové hnutí mezi vojskem, že z něho bude generálům teplo«, dále k duchu těchto výroků a k přítomné politické situaci k závěru, že výrok obžalovaného »Jest třeba pracovati též mezi vojáky, by nakonec, až se naučí zacházeti se zbraněmi a kulkami, uměli jich použiti v příhodném okamžiku proti utlačovatelům« byl výzvou, by vojáci jednou v budoucnosti se zbraní v ruce, tedy násilím, změnili ústavu republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu, a dále výzvou k agitaci a organizaci mezi vojáky za tímto účelem a posléze výzvou, by se vojáci svého času vzepřeli se zbraněmi nyní vládnoucímu režimu, jež obžalovaný mínil slovem »utlačovatelé«. Podle toho brojí stížnost svými shora uvedenými vývody pod rouškou uplatňování vnitřního rozporu nedovoleným způsobem proti skutkovému zjištění rozsudkovému, že slova obžalovaného »Je třeba pracovati« atd. byla výzvou, by vojáci jednou v budoucnosti se zbraní v ruce, tedy násilím, změnili ústavu republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu (§ 288, čís. 3 tr. ř.). Stížnost spatřuje dále vnitřní rozpor také v tom, že rozsudek v rozhodovacích důvodech uvádí, že výrok »Komunisté považují armádu . . . . .«, nebyl obžalovaným pronesen jako citát, ač na jiném místě rozhodovacích důvodů praví, že soud nahlédnutím do brožury »Ausgebeutet und rechtlos« obhájcem předložené zjistil, že tento výrok je tam uveden jako citát z článku poslancem Hudcem v »N. L.« uveřejněného. Ani tu nejde o vnitřní rozpor; neboť skutečnost, že onen výrok jest v oné brožuře uveden jako citát ze článku Hudcova, nevylučuje nikterak, že tento výrok nebyl obžalovaným pronesen jako pouhý citát. Rozsudek uvádí v rozhodovacích důvodech v tomto směru, že je svědkem Josefem K-ou, který tehdy na schůzi intervenoval jako policejní úředník, zjištěno, že výrok obžalovaného nepůsobil na něho dojem citátu, že podle přesvědčení soudu nemohl asi tento výrok ani na ostatní posluchače činiti dojem citátu, že řeč byla naopak přímo adresována posluchačům, pokud se týče tak jí bylo posluchačstvem rozuměno. Tvrdí-li stížnost, že podle toho je výrok rozsudkový v tomto směru, t. j. patrně výrok o tom, zda byl onen výrok pronesen jako citát čili nic, nejasným, jde o výtku neodůvodněnou; neboť rozsudek zjišťuje shora uvedeným způsobem zcela zřetelně, že výrok nebyl pronesen jako pouhý citát, takže tu není nejasností po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř., jež předpokládá výrok nesrozumitelný nebo různý výklad připouštějící. Stížnost tvrdí dále, že rozsudkový výrok v tomto směru je logicky ne-

úplný. Výtka neúplnosti ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. není ve vývodech stížnosti provedena; neboť stížnost netvrdí a nedokazuje, že rozsudek pominul mlčením určitou rozhodnou skutečnost nebo nějaký důležitý průvodní prostředek, které vyšly na jevo při hlavním přelíčení. Má-li však býti výtka, že rozsudek je v tomto směru logicky neúplným, ve spojení s výtkou stížnosti, že rozsudek se obmezuje na zjištění, že výrok obžalovaného »Komunisté považují armádu« atd. nečinil na svědka K-u dojem citátu, pokládána za výtku nedostatku důvodů pro rozsudkový výrok, že posléze zmíněný výrok obžalovaného nebyl pronesen jako pouhý citát, jest ji označiti jako neodůvodněnou. Vada nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. předpokládá, že pro výrok o rozhodné skutečnosti nejsou uvedeny vůbec žádné důvody nebo že jsou pro něj uvedeny takové důvody, mezi nimiž a rozhodnou skutečností, jež má býti jimi odůvodněna, není vůbec logické spojitosti. Těchto předpokladů tu však podle řečeného není.

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. namítá stížnost, že nešlo o podněcování. To záleží prý v intenzivní a důrazné činnosti, vybízející posluchače k aktivitě v určitém směru. Takové činnosti prý tu však nebylo. Námitka není odůvodněna. Pojmu podněcování odpovídá jakékoli působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí, jež směřuje k tomu, by v těchto lidech bylo vyvoláno rozhodnutí k porušení zákona v určitém směru. Pod pojem podněcování spadá tudíž nepochybně také vyzývání neurčitého počtu lidí k porušení zákona v určitém smyslu. Ježto rozsudek, jak bylo již uvedeno, zjišťuje, že obžalovaný vyzýval svými slovy neurčitý počet lidí k porušení zákona ve svrchu zmíněných třech směrech, jest zřejmo, že tím zjišťuje činnost obžalovaného, jež odpovídá pojmu podněcování. Tvrdí-li stížnost, že šlo ve skutečnosti jen o diskusi, neprovádí tím uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti po zákonu; neboť nedrží se skutkových zjištění rozsudkových, jak by při správném provedení hmotněprávního důvodu zmatečnosti činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu rozsudkem nezjištěného (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Zdůrazňuje-li dále stížnost v této souvislosti skutečnost, že obžalovaný podle zjištěného doslovu závadného výroku nevyzýval výslovně k použití zbraní a nábojů proti utlačovatelům, stačí poznamenati, že na doslovu výroku nesejde, že rozhoduje smysl a účel projevu, a poukázati k výkladu, jehož se v rozsudkových důvodech dostalo výroku obžalovaného. S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. namítá stížnost, že ve výroku obžalovanému za vinu kladeném mohla by býti nanejvýše spatřována skutková podstata přečinu podle § 15, čís. 2 zákona na ochranu republiky. Ke skutkové podstatě tohoto přečinu stačí prý podněcování ke zločinu nebo přečinu, skutková podstata zločinu podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky však předpokládá prý přímé a výslovné vybízení k trestným činům v tomto ustanovení zákona uvedeným. Názor stížnosti o rozdílu mezi zločinem podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky a přečinem podle § 15, čís. 2 téhož zákona je zřejmě mylný. Stížnost má pravdu, tvrdíc, »že ke skutkové podstatě tohoto přečinu se vyhledává podněcování«, jest však na omylu, vyslo-

vujíc názor, že ke skutkové podstatě zločinu podle § 15 čis. 3 zákona na ochranu republiky nestačí podněcování ke zločinům tam uvedeným, nýbrž že se tu vyžaduje přímé a výslovné vybízení k těmto zločinům; neboť ve skutečnosti vyhledává se i tu pouze podněcování. Rozdíl mezi ustanoveními § 15, čis. 3 zákona na ochranu republiky a § 15 čis. 2 téhož zákona spočívá v tom, že ono ustanovení postihuje trestem podněcování ke zločinům v tomto ustanovení zákona uvedeným a k hromadnému páčání přečinů tam vytčených, kdežto ustanovení § 15 čis. 2 zákona na ochranu republiky postihuje trestem podněcování ku všem ostatním zločinům a přečinům, jakož i k přečinům v § 15, čis. 3 téhož zákona uvedeným, nejde-li o podněcování k hromadnému páčání těchto přečinů.

Proti výroku rozsudkovému, odsuzujícímu obžalovaného pro zločin podle § 15 čis. 3 zákona na ochranu republiky, spáchaný podněcováním k násilné změně ústavy republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formy státu, namítá stížnost, že se obžalovaný o ústavě republiky a o demokraticko-republikánské formě státu nezmínil. Tu stačí znovu zdůrazniti, že rozhodným jest smysl a účel projevu, nikoli jeho doslov, a poukázati k výkladu výroku obžalovaného v rozhodovacích důvodech. Rozsudkový výrok, podle něhož se obžalovaný dopustil zločinu podle § 15 čis. 3 zákona na ochranu republiky také tím, že podněcoval ku zločinu podle § 2, odst. třetí zák. na ochranu republiky, napadá stížnost námitkou, že podle tohoto výroku sbíral obžalovaný k úkladům o republiku 49 posluchačů na schůzi přítomných jako branné nebo pomocné síly a že je organisoval a cvičil, ač ve skutečnosti nic podobného se nestalo. Stížnost neprovádí tu uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti způsobem odpovídajícím zákonu; neboť nedrží se skutkových zjištění napadeného rozsudku, nýbrž vychází ze skutkových předpokladů rozsudkem nezjištěných (§ 288 čis. 3 tr. ř.). Rozsudek shledal obžalovaného vinným toliko zločinem podle § 15 čis. 3 zák. na ochranu republiky, nikoli tedy zločinem podle § 2, odst. třetí zákona, který předpokládá onu činnost, o níž se stížnost zmiňuje, jíž však rozsudek, jak uvedeno, nezjišťuje. Co se posléze týče rozsudkového výroku, podle něhož obžalovaný spáchal zločin podle § 15 čis. 3 zákona na ochranu republiky také tím, že podněcoval ke zločinu vojenskému, ke zločinu vojenské vzpoury podle § 167 voj. tr. zák., namítá stížnost, že na schůzi, o níž tu šlo, vojenské osoby vůbec přítomny nebyly a že tu nemůže býti řeči o vybízení nebo podněcování k onomu vojenskému zločinu. Tvrdí-li stížnost, že vojenské osoby se schůze nesúčastnily, neprovádí uplatňovaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti po zákonu; neboť vychází ze skutkového předpokladu, napadeným rozsudkem nezjištěného (§ 288, čis. 3 tr. ř.). Ostatně je lhostejno, zda byl závadný výrok obžalovaného pronesen před osobami vojenskými, t. j. osobami, jež mohou spáchatí vojenský zločin, či před osobami civilními. Nebezpečí spojené s podněcováním a záležející v tom, že se u jiných vytváří duševní stav, který je způsobitelným poškoditi právní statky zákonem chráněné, je tu nejen, když se onen duševní stav vyvolává u osob, které v době podněcování mohou přijíti v úvahu jako přímí pachatelé zlo-

činu, k němuž bylo podněcováno, nýbrž i tehdy, když jde o působení na osoby, jež zatím nemohou spáchat zločin, k němuž bylo podněcováno, u nichž však v budoucnosti tato možnost vyloučena není, nebo jež, jsouce podněcováním zvráceny ve svých právních názorech, mohou působiti pak v témže směru na jiné osoby, které mohou přijíti do vztahu k právnímu statku, jenž má býti poškozen (rozh. čís. 2519 sb. n. s.). Rozsudek zjišťuje, jak bylo již uvedeno, že závadný výrok obžalovaného byl též výzvou, by se vojáci svého času, t. j. zřejmě v příhodné chvíli, vzepřeli se zbraní nyní vládnoucímu režimu, a zjišťuje mimo to, že obžalovaný chtěl svými výroky propagovati ve vojsku podvratné hnutí také v tomto směru. Tím zjišťuje rozsudek, že obžalovaný podněcoval k vojenskému zločinu vojenské vzpoury podle § 167 voj. tr. zák. Táže-li se stížnost, kteří vojíní byli obžalovaným vybízeni k tomuto zločinu a kdy měl býti tento zločin spáchán, stačí odvětiti, že zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky, spáchaný podněcováním k vojenskému zločinu, nepředpokládá působení na určité vojíny a že se k němu také nevyžaduje, by pachatel označil přesně dobu, kdy vojenský zločin má býti spáchán. Rozsudek zjišťuje, jak bylo již svrchu uvedeno, že výrok obžalovaného »Jest třeba pracovati« atd. byl výzvou, by vojáci jednou v budoucnosti se zbraní v ruce, tedy násilím, změnili ústavu republiky pokud jde o demokraticko-republikánskou formu státu, dále výzvou k agitaci a organizaci mezi vojáky za tímto účelem, a posléze výzvou, by se vojáci svého času vzepřeli se zbraněmi nyní vládnoucímu režimu, zjišťuje dále, že obžalovaný chtěl svými výroky propagovati mezi vojskem podvratné hnutí v uvedených třech směrech, a zjišťuje posléze, že obžalovaný pronesl závadný výrok na veřejné schůzi v přítomnosti 49 posluchačů, tedy veřejně po rozumu § 39 čís. 2 zákona na ochranu republiky. Jsou tu tedy zjištěny všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu podle § 15, čís. 3 zákona na ochranu republiky, záležejícího v podněcování ke zločinu podle § 1, odstavec první zákona na ochranu republiky, dále ke zločinu podle § 2, odstavec třetí téhož zákona a posléze k vojenskému zločinu vojenské vzpoury podle § 167 voj. tr. zák. Za tohoto stavu věci podřadil rozsudek čin obžalovaného právem pod ustanovení § 15, čís. 3 zák. na ochranu republiky ve všech uvedených třech směrech. Přečin podle § 15 čís. 2 zákona nepřichází tu vzhledem k oněm skutkovým zjištěním rozsudku vůbec v úvahu. Bylo tudíž zmateční stížnost jako dílem po zákonu neprovedenou, dílem neodůvodněnou zavrhnouti.

Třebaže nelze sdíleti názor státního zastupitelství, že obžalovaný jednal v úmyslu republiku poškoditi, přece není překážky, by nebyla obžalovanému uložena peněžitá pokuta, neboť § 29 zákona na ochranu republiky zmocňuje soud všeobecně při trestných činech podle tohoto zákona k tomu, by uznal vedle trestu na svobodě také na trest peněžitý, i když tu nejsou další předpoklady v § 29 tohoto zákona toliko příkladmo uvedené. Souzený případ, kde bylo podněcováno ke zločinům úkladů o republiku a vojenské vzpoury, tedy ke zločinům zvláště nebezpečným, vyžaduje použití § 29 zák. na ochranu republiky, by tak

účinnost trestu byla zaslouženě zvýšena. Bylo proto odvolání státního zastupitelství v tomto směru vyhověti.

Naproti tomu nelze mu však vyhověti, pokud si stěžuje do toho, že ztráta čestných práv občanských nebyla nalézacím soudem vyslovena. Jednání obžalovaného nenasvědčuje, jak státní zastupitelství za to má, pohnutkám nízkým a nečestným. Účelem obžalovaného bylo, šířiti zásady strany, jejímž je přívržencem. Byť by se i za účelem dosažení cílů, vytýčených programem strany, dostal do vážného konfliktu se zákonem, proviniv se proti němu, nelze přece v jeho projevech, jak správně uznal nalézací soud, spatřovati pohnutky nízké a nečestné, obzvláště, an obžalovaný, jak to zjišťuje nalézací soud, nebyl veden úmyslem zisťným. Poněvadž pak obžalovanému byl uložen trest kratší jednoho roku, nejsou tu podmínky pro vyslovení ztráty práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep. a bylo proto odvolání státního zastupitelství zamítnouti v tomto směru jako neodůvodněné.

Čís. 2878.

Ustanovením § 199 a) tr. zák. chráněno jest právo státu na nerušené (nikoliv i správné) vykonávání soudnictví (v zákonech založený nárok státu, by svědci při soudním výslechu udali podle pravdy a úplně, co svými smysly postřehli o skutečnostech tvořících předmět výslechu).

Objektivní podmínkou zločinu ucházení se o křivé svědectví jest pachatelova žádost, by svědek vypovídal u soudu jinak, než jak postřehl, subjektivně se vyžaduje vědomí pachatelovo, že to, co svědek má potvrditi, není v souhlase se subjektivními postřehy svědkovými.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1927, Zm II 232/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 22. dubna 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek v odsuzujícím výroku jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Neopodstatněna jest stížnost, pokud po stránce hmotněprávní (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.) namítá, že výrokem, srošřujícím stěžovatele z obžaloby pro zločin nebezpečného vyhrožování odpadl i podklad zločinu ucházení se o křivé svědectví. Jestliť právem, chráněným ustanovením § 199 a) tr. zák. právo státu na nerušené — nikoliv jen, jak stížnost uvádí, na správné — vykonávání soudnictví, neboli — pokud jde o křivé svědectví a ucházení se o ně — přesněji v zákonech založený nárok státu, by svědci při soudním výslechu udali podle pravdy a úplně, co svými smysly postřehli o skutečnostech tvořících předmět výslechu. Toto právo dochází újmy již nepravdivostí nebo neúplností svědecké výpovědi o sobě, třebaš nenastala další škoda tím, že následkem nepravdivého neb neúplného svědectví byl vynesena rozsudek věcně ne-